

स्वच्छतेसाठी विज्ञान महिना - ऑक्टोबर, २००७ अंतर्गत
राज्यातील नागरी भागासाठी स्वच्छता /आरोग्य जनजागृती
कार्यक्रम

महाराष्ट्र शासन
पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग
शासन निर्णय क्रमांक:स्वविम-२००७/प्र.क्र. ८७/पापु-२१
मंत्रालय, मुंबई ४०००३२,
दिनांक:- १२ ऑक्टोबर, २००७

प्रस्तावना :

राष्ट्रीय विज्ञान आणि तंत्रज्ञान संचार परिषद, भारत सरकार आणि राजीव गांधी विज्ञान आणि तंत्रज्ञान आयोग, महाराष्ट्र शासन यांच्या मार्फत ऑक्टोबर, २००७ हा महिना "स्वच्छतेसाठी विज्ञान महिना" म्हणून घोषित करण्यात आला आहे. त्याअंतर्गत राज्याच्या नागरी भागातील नागरिकांना स्वच्छता व आरोग्याचे महत्त्व पटवून देण्यासाठी राज्यातील विविध नागरी संस्थांमध्ये प्रदर्शन, व्याख्यान आणि अभ्यास दौरे अशा विविध माध्यमांद्वारे जनजागृती कार्यक्रमांचे आयोजन करून त्यासाठी प्रती नागरी संस्था रु.६ हजार अर्थसहाय देण्याचे सदर संस्थांनी प्रस्तावित केले आहे.

राज्यामध्ये सन २००२-०३ पासून राज्याच्या पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या संत गाडगेबाबा नागरी स्वच्छता अभियानांतर्गत राज्यातील सर्व नागरी संस्थांची प्रतिवर्षी स्वच्छतेच्या १० निकषांतर्गत स्पर्धा घेण्यात येते. या अभियानाच्या माध्यमातून राज्यातील नागरिकांना स्वच्छतेचे महत्त्व पटलेले असून लोकसहभागाने अभियानाच्या १० निकषांतर्गत विविध लोकोपयोगी कामे साध्य झालेली आहेत. तथापि, या अभियानाच्या गेल्या ५ वर्षांच्या कालावधीमध्ये राज्यातील नागरी संस्थांपैकी काही नागरी संस्थांमध्ये मात्र स्वच्छतेबाबत आवश्यक तेवढी जनजागृती निर्माण झालेली दिसून येत नाही. अशा नागरी संस्थांमध्ये राष्ट्रीय विज्ञान आणि तंत्रज्ञान संचार परिषद, भारत सरकार आणि राजीव गांधी विज्ञान आणि तंत्रज्ञान आयोग, महाराष्ट्र शासन यांच्या सहाय्याने स्वच्छतेसाठी विज्ञान महिना म्हणून घोषित केलेल्या माहे ऑक्टोबर, २००७ मध्ये विज्ञानाच्या माध्यमातून स्वच्छता व आरोग्य विषयक जनजागृती कार्यक्रमांचे आयोजन करण्याचा व त्याकरीता वरील रु.६ हजार व्यतिरिक्त प्रती नागरी संस्था रु.५०००/- (रुपये पाच हजार फक्त) अर्थसहाय्य महाराष्ट्र शासनाच्या पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभागामार्फतही देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

राष्ट्रीय विज्ञान आणि तंत्रज्ञान संचार परिषद, भारत सरकार आणि राजीव गांधी विज्ञान व तंत्रज्ञान आयोग, महाराष्ट्र शासन पुरस्कृत "स्वच्छतेसाठी विज्ञान महिना-ऑक्टोबर, २००७" अंतर्गत सोबत जोडलेल्या प्रपत्र - अ मधील ६३ नगर परिषद क्षेत्रांमध्ये प्रदर्शन, व्याख्यान आणि अभ्यास दौरे या कार्यक्रमांद्वारे विज्ञानाच्या माध्यमातून स्वच्छता व आरोग्य विषयक जनजागृती कार्यक्रमांचे खालीलप्रमाणे आयोजन करण्यात यावे:-

- (१) आरोग्य आणि आरोग्यशास्त्र या विषयावर प्रात्यक्षिक व्याख्यान
- (२) कमी खर्चात स्वच्छता, घरगुती व व्यापारी कचऱ्यावरील प्रक्रीया व विल्हेवाट, जलजन्य रोग, पाणी शुध्दीकरण, शेती व पशु यांच्या टाकाऊ पदार्थावरील प्रक्रीया, इत्यादी

(३) स्वच्छतेचे महत्व यावर वाद-विवाद सत्र (Discussions & Debates)

(४) निवडक विद्यार्थ्यांच्या स्वच्छ शहरांना भेटी व अभ्यास दौरा

२. वरील कार्यक्रमांपैकी प्रदर्शन आयोजित करताना आवश्यक असणारे सर्व साहित्य संबंधित नागरी संस्थांनी क्षेत्रीय स्तरावर व लोकसहभागातून एकत्रित करावे. तसेच, या व्यतिरिक्त प्रदर्शनास आवश्यक असणारे काही साहित्य संवाद व क्षमता विकास कक्षाकडून (CCDU) उपलब्ध करून देण्यात येईल. व्याख्याने, वाद-विवाद सत्र, आणि अभ्यास दौरे यावरील कार्यक्रम राजीव गांधी विज्ञान व तंत्रज्ञान आयोग, महाराष्ट्र शासन यांच्याकडून स्वतंत्रपणे आयोजित करण्यात येतील.

३. उक्त कार्यक्रमाकरिता राजीव गांधी विज्ञान व तंत्रज्ञान आयोग, महाराष्ट्र शासन यांच्याकडून खालीलप्रमाणे रक्कम पुरस्कृत करण्यात आली आहे :-

(१) प्रदर्शन

(६३ नागरी संस्था X रु.६,०००/- प्रति न.पा.) - रु.३,७८,०००/-

(२) व्याख्यानांचे मानधन व प्रवास भत्ता

(६३ नागरी संस्था X रु.१,०००/- प्रति व्याख्यान) - रु. ६३,०००/-

(३) निवडक विद्यार्थ्यांच्या २० गटांमार्फत राज्यातील

स्वच्छ शहरांना भेटी व अभ्यास दौरा - रु. ७५,०००/-

(रु.५,०००/- प्रति गट X १५ गट)

एकूण रु.५,१६,०००/-

४. या रक्कमेपैकी ६३ नागरी संस्थांमध्ये आयोजित करावयाच्या प्रदर्शनाकरिता खर्च करावयाच्या रु.३,७८,०००/- इतक्या रकमेचा धनादेश राजीव गांधी विज्ञान व तंत्रज्ञान आयोगाने शासनास अदा केला असून तो महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाकडे संत गाडगेबाबा नागरी स्वच्छता अभियानांतर्गत अधिनस्त ठेवण्यात आलेल्या निधीमध्ये जमा करण्यात आला आहे. या व्यतिरिक्त व्याख्याने आणि अभ्यास दौरा याकरिता वसूलप्रमाणे येणारा खर्च राजीव गांधी विज्ञान व तंत्रज्ञान आयोगाकडून परस्पर करण्यात येईल.

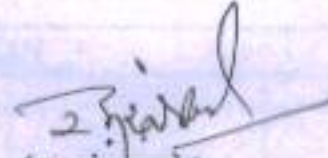
५. उक्त रक्कमेव्यतिरिक्त संबंधित ६३ नगर परिषदांमध्ये भरविण्यात येणाऱ्या प्रदर्शनाकरिता प्रत्येक नागरी संस्थेस रु.५,०००/- याप्रमाणे रु.३,१५,०००/- इतका खर्च शासनाच्या पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभागामार्फत करण्यात येईल. हा खर्च विभागाकडे संत गाडगेबाबा नागरी स्वच्छता अभियानांतर्गत महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाकडे अधिनस्त असलेल्या निधीमधून भागविण्यात यावा.

६. वर नमूद केलेल्या बाबींकरिता सोबत जोडलेल्या प्रपत्र-अ मधील ६३ नागरी संस्थांना प्रत्येकी रु.११,०००/- इतका निधी संत गाडगेबाबा नागरी स्वच्छता अभियानांतर्गत अधिनस्त निधीमधून महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाच्या संबंधित प्रादेशिक कार्यालयांमार्फत रोखीने उपलब्ध करून देण्यात येईल.

७. प्रपत्र- अ मधील प्रत्येक नगर परिषदेने या कार्यक्रमासाठी राजीव गांधी विज्ञान व तंत्रज्ञान आयोग, महाराष्ट्र शासन यांच्याकडून उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या रु.६,०००/- आणि पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभागाकडून देण्यात आलेल्या रु.५,०००/- इतक्या रक्कमेच्या वापराबाबतची उपयोगिता प्रमाणपत्रे स्वतंत्रपणे दिनांक ३० नोव्हेंबर, २००७ पर्यंत शासनाकडे सादर करावी.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २००७१०१२१७५७०५००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(र. अ. खडसे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- (१) मा. मंत्री, पाणी पुरवठा व स्वच्छता यांचे खाजगी सचिव
- (२) प्रधान सचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक
- (३) प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
- (४) विभागीय आयुक्त (सर्व)
- (५) संचालक, नगर परिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई
- (६) जिल्हाधिकारी (सर्व)
- (७) महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२, मुंबई / नागपूर / (लेखा परिक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता)
- (८) संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
- (९) सदस्य सचिव, राजीव गांधी विज्ञान व तंत्रज्ञान आयोग, नवीन प्रशासकीय भवन, १९वा मजला, मुंबई ४०० ०३२
- (१०) मानद सचिव, मराठी विज्ञान परिषद, विज्ञान भवन, व्ही.एन. पुर्व मार्ग, सायन, घुनाभट्टी, मुंबई ४०० ०२२
- (११) मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, मुंबई
- (१२) सदस्य सचिव (तांत्रिक), महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई ४०० ०२१
- (१३) वित्तीय सल्लागार व मुख्य लेखाधिकारी, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, बेलापूर, नवी मुंबई
- (१४) सल्लागार, IEC/HRD, संवाद व क्षमता कक्ष, बेलापूर, नवी मुंबई
- (१५) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- (१६) निवासी लेखाधिकारी, मुंबई
- (१७) मुख्याधिकारी, नगरपरिषदा (प्रपत्र - अ) अनुसार
- (१८) वित्त विभाग (अध्यक्ष/अर्थसंकल्प१९), मंत्रालय, मुंबई
- (१९) पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभागातील कार्यासने क्र.पापु-०४ व २०
- (२०) संगणक कक्ष, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- (२१) निवड नस्ती (पापु- २१)

प्रपत्र - अ

शासन निर्णय पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग क्र. स्वविम-२००७/प्र.क्र. ८७/पापु-२१ दिनांक १२ ऑक्टोबर, २००७

चे जोडपत्र

Science for Sanitation Month - October, 2007

Division / District wise Nagar Parishads

KONKAN DIVISION			
THANE	RAIGAD	RATNAGIRI	SINDHUDURG
Palghar	Karjat	Rajapur	Vengurla
Nalisopara	Shrivardhan	Dapoli Nagar Panchayat	-----

NASHIK DIVISION				
NASHIK	AHMADNAGAR	NANDURBAR	DHULE	JALGAON
Safana	Rahata	Taloda	Dodaiche - Varwade	Pachora
-----	Shrigonda	-----	-----	Jamner
-----	-----	-----	-----	Parola

PUNE DIVISION				
PUNE	SANGALI	SATARA	SOLAPUR	KOLHAPUR
-----	Vita	Rahimatpur	Madargi	Murgud
-----	-----	-----	Kurduwadi	Kurundwad

AMARAVATI DIVISION				
BULDHANA	YAVATMAL	AKOLA	VASHIM	AMARAVATI
Mehkar	Ghatanjee	Balapur	Vashim	Varad
-----	-----	-----	-----	Daryapur
Nadura	Daryha	Patur	-----	Chndur Railway
Lonar	-----	-----	-----	Shendurjana Ghat

NAGPUR DIVISION					
NAGPUR	BHANDARA	GONDIYA	VARDHA	CHANRAPUR	GADCHIROLI
Khapa	Tumsar	Gondiya	Hinganghat	Mul	Desaiganj
Narkhed	-----	Tiroda	Aarvi	Bhdravati	Gadchiroli
Mowad	-----	-----	Pulgaon	-----	-----
-----	-----	-----	Sindi	-----	-----

AURANGABAD DIVISION			
AURANGABAD	PARBHANI	HINGOLI	JALNA
Kannad	Manwat	Hingoli	Bhokardan
Kultabad	Purna	-----	Partur
-----	-----	-----	-----

NANDED	LATUR	USMANABAD	BEED
Umari	Ahmadpur	Paranda	Majalgaon
Biloli	-----	Kalamb	Gavrai
Hadgaon	-----	-----	-----
Mukhed	-----	-----	-----